

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Центрального науково-дослідного
інституту Збройних Сил України

Хренко
липня 2016 року

I.C.РОМАНЧЕНКО

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії**

**Галузь знань: 25 Всесвітні науки, національна безпека, безпека
державного кордону**

Спеціальність: 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Київ - 2016

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії**

Галузь знань: 25 Військові науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Міністерство оборони України

полковник

М.С.САДОВСЬКИЙ
“ 02 ” 2016 року

Генеральний штаб Збройних Сил України

ПОГОДЖЕНО

Начальник Воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України

полковник

Ю.А.ГУСАК
“ 29 ” 2016 року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника Національного університету оборони України імені Івана Черняховського з наукової роботи

“ 29 ”

Б.Й.СЕМОН
2016 року

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України з наукової роботи

полковник

А.О.ЗВАРИЧ
“ 28 ” 2016 року

Розроблено і внесено

Керівник розробки

Заступник начальника Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України з наукової роботи

полковник

А.О.ЗВАРИЧ

ЗМІСТ

Терміни та визначення.....
1 Преамбула.....
2 Профіль програми.....
2.1 <i>Титул програми</i> .....
2.2 <i>Ціль програми</i> .....
2.3 <i>Характеристика програми</i> .....
2.4 <i>Академічні та професійні права</i> .....
2.5 <i>Використання освітніх технологій у навчальному процесі</i> .....
2.6 <i>Програмні компетентності</i> .....
2.7 <i>Програмні результати навчання</i> .....
3. Нормативний зміст підготовки за освітньою програмою, компетентності та результати навчання.....
4. Структура індивідуального плану науково-дослідницької роботи .....
5. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньої-професійна програма.....

ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У освітньо-науковій програмі терміни вживаються у такому значенні:

автономність і відповідальність – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати завдання і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу (науково-дослідної установи) за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання;

атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;

вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі (науково-дослідній установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

вищий навчальний заклад – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей;

галузь знань – основна предметна сфера освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;

дисертація на здобуття наукового ступеня – є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту про особистий внесок здобувача в науку.

дисциплінарні компетентності – деталізовані програмі компетентності як результат декомпозиції компетентностей фахівця спеціальності (спеціалізації) певного рівня вищої освіти;

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЕКТС) – система трансфера і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтуються на визначені навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується в кредитах ЕКТС;

засоби діагностики – документи, що затверджені в установленому порядку та призначенні для встановлення ступеню досягнення запланованого рівня сформованості компетентностей студента (ад'юнкта, здобувача) при контрольних заходах;

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі (науково-дослідній установі) на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

змістовий модуль – сукупність умінь, знань, цінностей, які забезпечують реалізацію певної компетентності;

знання – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (факторологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентності характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

інтегрована оцінка – результат оцінювання конкретизованих завдань різних рівнів з

урахуванням коефіцієнта пріоритетності (запланованого рівня сформованості компетентностей);

інформаційне забезпечення навчальної дисципліни – засоби навчання, у яких системно викладено основи знань з певної дисципліни на рівні сучасних досягнень науки і культури, опора для самоосвіти і самонавчання (підручники; навчальні посібники, навчально-наочні посібники, навчально-методичні посібники; хрестоматії; словники; енциклопедії; довідники тощо);

кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій (НРК), що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікації даного рівня;

кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений компетентний орган установив, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) за заданими стандартами;

освітня кваліфікація – кваліфікація, що присуджується вищими навчальними закладами на основі стандартів вищої освіти;

професійна кваліфікація – кваліфікація, яка присуджується на основі професійних стандартів, що діють у сфері праці, і відображають здатність особи виконувати завдання і обов'язки певного виду професійної діяльності. Професійні кваліфікації надаються роботодавцями або спільно з ними, або за встановленими за їх участю правилами;

компетентність/компетентності (за НРК) – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості;

компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти (частина перша статті 1 Закону України «Про вищу освіту»);

загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку;

професійні компетентності – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю. Професійні компетенції набуваються під час засвоєння загально-професійних навчальних дисциплін, необхідних для базової підготовки зі спеціальністі;

професійно-спеціальні компетентності – компетентності, що набуваються під час засвоєння навчальних дисциплін спеціалізації;

військово-професійні компетентності – компетентності, що набуваються під час засвоєння навчальних дисциплін військово-професійного спрямування та визначають професійну кваліфікацію – офіцера військового управління тактичного рівня;

комунікація – взаємозв'язок суб'єктів із метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

кредит Європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС;

методичне забезпечення навчальної дисципліни – рекомендації до супроводження навчальної діяльності студента (ад'юнкта, здобувача) за всіма видами навчальних занять, що містить у тому числі інформацію щодо засобів та процедури контрольних заходів, їх форми та змісту, методів розв'язання вправ, джерел інформації;

модульний контроль – оцінювання ступеню досягнення ад'юнктом запланованого рівня сформованості компетентностей за видами навчальних занять;

національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів (*пункт перший Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341*).

навчальна дисципліна – сукупність модулів, що підлягає підсумковому контролю;

навчальний елемент – мінімальна навчальна інформація самостійного смислового значення (поняття, явища, відношення, алгоритми);

об'єкт діагностики – компетентності, опанування яких забезпечуються навчальною дисципліною;

об'єкт діяльності – процеси, явища, технології або (та) матеріальні об'єкти, на які спрямована діяльність фахівця (суб'єкта діяльності). Незалежно від фізичної природи об'єкт діяльності має певний період (цикл) існування, який передбачає етапи: проектування (розроблення), протягом якого вирішуються питання щодо забезпечення певних його якостей та властивостей; створення (виробництва, впровадження); експлуатації, протягом якої об'єкт використовується за призначенням; відновлення (ремонту, удосконалення), яке пов'язане з відновленням властивостей якості, підвищенням ефективності тощо; утилізації та ліквідації;

освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості;

освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЕКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (комpetентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

освітня діяльність – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

підсумковий контроль – комплексне оцінювання запланованого рівня сформованості дисциплінарних компетентностей;

поточний контроль – оцінювання засвоєння ад'юнктом навчального матеріалу під час проведення аудиторного навчального заняття;

програма навчальної дисципліни – нормативний документ, що визначає зміст навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми, розробляється кафедрою, яка закріплена для викладання дисципліни;

результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

рівень сформованості дисциплінарної компетентності – частка правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій від загальної кількості запитань або суттєвих операцій еталону рішень;

робоча програма навчальної дисципліни – нормативний документ, що розроблений на основі програми дисципліни відповідно до річного навчального плану (містить розподіл загального часу на засвоєння окремих навчальних елементів і модулів за видами навчальних занять та формами навчання);

самостійна робота – діяльність ад'юнкта (здобувача) з вивчення навчальних змістових модулів, опанування запланованих компетентностей, виконання індивідуальних завдань, підготовки до контрольних заходів;

спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої

діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності;

стандарт освітньої діяльності – це сукупність мінімальних вимог до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу вищого навчального закладу й наукової установи;

професійний стандарт – затверджені в установленому порядку вимоги до кваліфікації працівників, їх компетентності, що визначаються роботодавцями і є основою для формування професійних кваліфікацій. Професійні стандарти співвідносяться з рівнями Національної та галузевих рамок кваліфікацій і групуються за галузевими ознаками;

уміння – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання завдань і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів);

якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

I. ПРЕАМБУЛА

Освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії.

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Затверджено та надано чинності

Рішення наукової ради Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України, протокол № 5 від 27.05.2016 року

Введено в дію

Діє тимчасово до введення стандарту вищої освіти зі спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Розробники освітньо-наукової програми

Розроблено робочою групою Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України з розробки освітньо-наукової програми зі спеціальності 253 Військове управління (за видами збройних сил)

Голова робочої групи:

Головний науковий співробітник науково-дослідного управління Проблем застосування Збройних Сил України доктор технічних наук професор Котляров В.П.

Члени робочої групи:

вчений секретар Секретаріату вченої ради кандидат технічних наук старший науковий співробітник працівник ЗС України Дейнега О.В.

заступник начальника науково-організаційного відділу інституту підполковник Середюк С.А.

старший науковий співробітник науково-організаційного відділу працівник ЗСУ Борисенко І.С.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Департаменту військової освіти та науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України, Воєнно-наукового управління Генерального штабу Збройних Сил України, Національного університету оборони України імені Івана Черняховського та Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України.

ІІ. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

*третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти
ступеня доктора філософії*

галузь знань:25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

спеціальність: 253 Військове управління (за видами збройних сил)

кваліфікація: доктор філософії у галузі воєнних наук

Титул програми	
Доктор філософії у галузі воєнних наук за спеціальністю державна безпека	
Тип диплома та обсяг програми	Однічний, 60 кредитів ЄКТС, 4 навчальні роки
Науково-дослідна установа	Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України
Акредитуюча інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Період акредитації	Програма впроваджена в 2016 році
Рівень програми	третій (освітньо-науковий) рівень
A	Ціль програми
	Метою освітньо-наукової програми є підготовка фахівців найвищої кваліфікації з воєнних наук для потреб Збройних Сил України.
B	Характеристика програми
1	Предметна область, напрям
	Програма призначена для сертифікації докторів філософії Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України, НДУ, ВНЗ Міністерства оборони та інших силових структур України.
2	Фокус програми (загальна / спеціальна)
	Дослідження в галузі військового управління (за видами збройних сил)
3	Орієнтація програми
	Програма спрямована на підготовку фахівців вищої кваліфікації (теоретиків та експериментаторів) у галузі дослідження: проблем підготовки і ведення операцій (бойових дій) оперативно-стратегічними,

	<p>оперативними та оперативно-тактичними угрупованнями військ (сил) в початковий та наступні періоди війни, управління ними, всебічного забезпечення;</p> <p>загальних закономірностей управління військами, комплексами (зразками) озброєння та військової техніки, дослідження бойових дій і операцій, розвиток теоретичних основ, принципів створення, удосконалення, експлуатації та бойового застосування систем управління, удосконалення програмних засобів, включаючи питання автоматизації управління;</p> <p>проблем організації управління військами (силами), обґрутування за допомогою методів кібернетики раціональних рішень щодо підвищення боєготовності та ефективності застосування військ (сил), комплексів (зразків) озброєння та військової техніки.</p> <p>Замовником підготовки ад'юнктів виступає Міністерство оборони України.</p>
4	<p>Особливості програми</p> <p>Підготовка фахівців ступеня вищої освіти доктора філософії за спеціальністю військове управління (за видами збройних сил) здійснюється шляхом ефективного поєднання традиційних методик навчання та сучасних педагогічних технологій, таких як інформаційно-комунікаційне навчання, навчання із залученням інтерактивних методик, навчання за технологією тренінгу.</p> <p>Сучасні інформаційні освітні технології створюють можливості для ефективного використання у навчальній та науково-дослідницькій діяльності інформаційних ресурсів та електронних систем телекомунікацій. Для підготовки фахівців третього рівня освіти застосування сучасних інформаційних технологій сприяє формуванню та удосконаленню загальних та професійних компетентностей.</p> <p>Запровадження у навчальному процесі інтерактивних методів навчання, сприяють розвитку дослідницької, творчої та пізнавальної діяльності ад'юнктів.</p> <p>Методики тренінгового навчання у вигляді виконання пошукових, розрахункових та творчих завдань з використанням сучасних інформаційних технологій, роботи з базами бібліографічних, статистичних та інших видів даних, проходження дослідницької практики, апробація результатів самостійного наукового дослідження на наукових конференціях, семінарах тощо забезпечують поглиблення основних загальних та професійних</p>

		компетентностей фахівців ступеня вищої освіти доктор філософії за спеціальністю державна безпека. Підготовка за освітньою складовою здійснюється в Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського.
C	<p style="text-align: center;">Академічні та професійні права</p> <p style="text-align: center;"><i>(Працевлаштування та продовження освіти)</i></p>	
1	Продовження освіти	<p>Навчання впродовж життя для вдосконалення в науковій та інших діяльностях. Можлива безпроблемна подальша підготовка на докторському рівні в галузі воєнних наук та державної безпеки.</p>
2	Працевлаштування	<p>Замовником підготовки ад'юнктів виступає Міністерство оборони України.</p> <p>Перспективи працевлаштування випускників ад'юнктурі</p> <p>Результатами виконання ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю військове управління (за видами збройних сил) є присвоєння їм відповідної академічної та професійної кваліфікації згідно Класифікатору професій.</p>
D	<p style="text-align: center;">Використання освітніх технологій у навчальному процесі</p> <p style="text-align: center;"><i>(Стиль та методика навчання)</i></p>	
1	Види навчальних занять (або підходи до викладання та навчання)	<p>На початку тісне наукове керівництво, підтримка наукового керівника, підтримка та консультування з боку інших колег із наукової групи, більш досвідчених ад'юнктів та технічних працівників. Вивчення наукової методології на основі різноманітних інтерактивних курсів, що пропонуються ад'юнктурою. Лекційні курси, семінари, консультації, самопідготовка у бібліотеці та на основі Інтернету, проектна робота та індивідуальні консультації.</p> <p>Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю військове управління (за видами збройних сил) включає наступні складові:</p> <p>1. Освітня складова, що забезпечує підвищення освітнього рівня за відповідною спеціальністю.</p> <p>До складу освітньої складової включаються: нормативні навчальні дисципліни, які забезпечують підвищення професійної майстерності майбутньої науково-дослідницької діяльності;</p> <p>дисципліни вибору науково-дослідної установи, призначення яких полягає у забезпеченні професійного освітньо-кваліфікаційного рівня;</p>

		<p>дисципліни вибору ад'юнкта дозволять отримати додаткові знання, що підвищать їхній фаховий рівень і поглиблять знання з військового управління (за видами збройних сил).</p> <p>2. Наукова складова, що забезпечує здобуття особою знань, умінь та навичок, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.</p> <p>До наукової складової підготовки включаються:</p> <ul style="list-style-type: none"> експериментально-дослідницька робота (в тому числі, участь у виконанні НДР та ДКР); публікація статей за напрямом дисертаційного дослідження; апробація результатів дисертаційного дослідження (участь у роботі вітчизняних та міжнародних конференцій, опублікування тез); підготовка дисертації. <p>3. Практична складова, що дозволить закріпити отримані знання щодо дослідницької майстерності на практиці.</p> <p>До складу практичної складової включається дослідницька практика.</p>
2	Практична підготовка (дослідницька)	<p>Дослідницька практика є обов'язковим компонентом освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії. Метою дослідницької практики є поглиблення та закріплення знань ад'юнктів з питань організації і форм здійснення наукової та науково-технічної діяльності в сучасних умовах, її наукового, методичного та нормативного забезпечення.</p> <p>В рамках дослідницької практики ад'юнкти 2-3 років навчання проводять практичні дослідження в обсязі не менше 50 годин на рік.</p> <p>Проходження дослідницької практики передбачає виконання ад'юнктом наступних видів робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> розробка тематичної картки на виконання НДР; розробка тактико-технічних (технічних) завдань на виконання НДР (ДКР); розробка робочих програм НДР (ДКР) та ЧТЗ співвиконавцям на складові НДР (ДКР); розробка інструкції з технічного захисту інформації з обмеженим доступом; підготовка звітних матеріалів НДР (ДКР); складання акту приймання НДР (ДКР) та акту про реалізацію результатів НДР (ДКР); проведення патентних досліджень при виконанні науково-дослідних робіт; розробка завдання на проведення патентних

		<p>досліджень, регламенту пошуку інформації на проведення патентних досліджень, звіту про патентні дослідження та патентного формулару.</p> <p>проведення розрахунку витрат робочого часу на наукову і науково-технічну діяльність науково-дослідного підрозділу;</p> <p>визначення трудомісткості основних форм наукової і науково-технічної діяльності.</p>
3	Система оцінювання	<p>Відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії в галузі воєнних наук за спеціальністю військове управління (за видами збройних сил).</p> <p>В процесі підготовки докторів філософії використовують дві форми атестації: проміжну та підсумкову, які складаються з:</p> <ul style="list-style-type: none"> складання екзаменів та заліків з дисциплін освітньої складової підготовки, звітів та рефератів, тощо; звітування про виконання індивідуальних навчального плану та плану наукової роботи; складання комплексного екзамену зі спеціальності; оформлення та захист дисертації.

Програмні компетентності			
	Шифр	Назва	Зміст
1	Загальні компетентності (ЗК)		
	ЗК-1	Дослідницька	<p>Уміння формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження з нових дослідницьких позицій, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку воєнного мистецтва; володіння концептуальним науковим світоглядом; знаннями фундаментальних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину збройної боротьби; вміння обґрунтовано й доказово відстоювати власні наукові переконання, доводити вагомість наукових знань для розвитку воєнного мистецтва і особистісного професійного вдосконалення.</p> <p>Готовність до участі у міждисциплінарних проектах та вміння використовувати результати наукових досліджень в інших галузях науки для досягнення цілей власного наукового дослідження. Уміння ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень.</p> <p>Проводити власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне та практичне значення.</p> <p>Уміння кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах</p>

		<p>доповідей на наукових конференціях (семінарах), опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.</p> <p>Здатність професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах для вітчизняного та світового співтовариства. Уміння працювати з літературними каталогами, базами даних зі спеціальності та наукометричними базами</p>
3К-2	Комунікативна	<p>Знання основних прийомів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами;</p> <p>вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну комунікацію, досягати при цьому поставлених цілей;</p> <p>здатність виробляти власний стиль спілкування на діалогічній основі, керуватись при цьому нормами сучасної літературної мови, етичними правилами, естетики словесної і невербальної дії, демонструвати культуру професійного спілкування, володіти інтерактивними комунікативними технологіями.</p>
3К-3	Управлінська	<p>Готовність до управління науковим, науковопедагогічним колективом.</p> <p>Уміння приймати рішення у нестандартних ситуаціях (зміна технічного завдання, коригування планів) та організовувати наукову і науково-технічну діяльність.</p> <p>Уміння формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (проведення експерименту, збору інформації, підготовки пропозицій).</p> <p>Уміння раціонально та ефективно використовувати наявні кадрові та матеріальні ресурси для виконання завдань.</p> <p>Знання теоретичних основ сучасного педагогічного менеджменту;</p> <p>вміння планувати, організовувати і здійснювати контроль за освітнім процесом;</p> <p>досвід управління навчально-пізнавальною, науково-дослідницькою, виховною діяльністю;</p> <p>управлінська культура спілкування та взаємодії.</p> <p>Знання основних стратегій лідерства;</p> <p>вміння чітко визначати спільні цілі, обирати й обґрунтовувати оптимальні шляхи, способи, засоби їх практичного втілення;</p> <p>здатність відстоювати інтереси групи (колективу), виявляти гнучкість, конструктивність, прозорість, відкритість, демократизм у побудові міжособистісних відносин;</p> <p>досвід успішної реалізації цілей в інтересах групи (колективу), продуктивного попередження</p>

		(вирішення) конфліктів).
ЗК-4	Педагогічна	<p>Здатність здійснювати педагогічну діяльність. Здатність брати участь у організації навчальної, методичної та наукової роботи кафедри (відділу) за спеціальності підготовки, знати та розуміти принципи організації роботи кафедри (відділу) за спеціальності підготовки (розділ функціональних обов'язків, розподіл педагогічного навантаження, місце кафедри (відділу) у системі науково-освітньої діяльності факультету (інституту).</p> <p>Практично створювати власні науково-педагогічні матеріали за спеціальності підготовки кафедри (робоча навчальна програма, конспект лекцій, навчально-методичний комплекс, розділи навчально-методичного посібника, навчального посібника, підручника, практикуму).</p> <p>Здатність проводити, групові, практичні, семінарські заняття (вправи), консультації, керувати самостійною роботою тощо.</p> <p>Здатність планувати і ефективно використовувати час у науковій, навчальній та методичній роботі, науково-технічній діяльності</p>
ЗК-5	Етична	Знання наукової та педагогічної етики, здатність дотримуватись їх норм і правил у власній професійній діяльності, спілкуванні, стосунках; досвід ефективного застосування етичних імперативів у навчально-виховному процесі та науковій роботі.
2		Професійні компетентності за спеціальністю (ПК)
		Професійні
ПК-1		Готовність використовувати набуті наукові, теоретичні і прикладні знання для вивчення і проведення дослідження існуючого стану військової науки Збройних Сил України і передових країн світу.
ПК-2		Готовність працювати із наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати інтернет-технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, діловій та особистої документації.
ПК-3		Здатність до практичного використання у власній педагогічній діяльності інформаційних технологій дистанційного навчання, в організації та проведенні наукових заходів (конференції, наукові семінари, майстер-класи тощо). Спроможність ефективно працювати в команді.
ПК-4		Здатність працювати з експертами, отримувати від них знання та використовувати їх на практиці.
ПК-5		Здатність розробляти та удосконалювати теоретичні та практичні методи, які застосовуються у військовій

		справі, визначення доцільності використання новітніх принципів та технологічних процесів під час створення перспективних моделей операцій (бойових дій) ПК.
ПК-6		Здатність проводити дослідження щодо можливостей і шляхів удосконалення існуючих та створення нових моделей та методик.
ПК-7		Здатність обґрунтування вимог до сучасних систем управління.
ПК-8		Здатність розробляти та удосконалювати методи і наукові пропозиції для підвищення ефективності управління.
Професійно-спеціальні компетентності (ПКс)		
ПКс-1		Здатність розробляти та удосконалювати методики та методи, які застосовуються під час управління угрупованнями військ (сил) ЗС України при підготовці та в ході ведення операції (бойових дій), обґруntовувати склад угруповання військ (сил), яке залучається до виконання завдань, підвищувати ефективність управління
ПКс-2		Здатність розв'язувати типові професійні задачі, а також проблеми, що виникають у реальних ситуаціях науково-дослідницької та педагогічної діяльності з використанням знань професійної підготовки
ПКс-3		Здатність реалізувати знання, навики, досвід при проведенні науково-дослідної роботи
ПКс-4		Здатність до створення фізичних та математичних моделей, у тому числі з використанням комп'ютерних технологій
ПКс-5		Здатність проявляти креативність, гнучкість, критичність, системність, мобільність, оперативність мислення в ситуаціях пошуку та перетворення необхідних даних
ПКс-6		Здатність застосовувати знання у сфері військового управління військами (силами), їх можливостей для розв'язання задач у військовій галузі.
ПКс-7		Здатність до розробки варіантів підвищення ефективності управління угрупованнями військ (сил)
ПКс-8		Здатність до моделювання та прогнозування наслідків реалізації розв'язку проблемної ситуації у взаємодії її з наявними базами знань
ПКс-9		Здатність адекватно оцінювати власні досягнення у сфері військового управління військами (силами)
ПКс-10		Здатність креативно оцінювати негативні результати, шукати шляхи удосконалення процесу
Програмні результати навчання (РН)		
Загальна підготовка		
РН-1	Засвоєння програми за спеціальністю 253 військове управління (за видами збройних сил) курсів та спецкурсів в обсязі 60 кредитів	
РН-2	Складання модульних контролів та екзаменів відповідно до навчального	

	плану теоретичної підготовки
PH-3	Проходження та успішний захист педагогічної практики
PH-4	Підготовка та захист дисертаційної роботи.
PH-5	Публікація за темою дисертації не менше 5-ти статей з науковими результатами у фахових виданнях, з яких не менше як 1 стаття має бути опублікована у виданнях, які входять до міжнародних наукометрических баз даних.
PH-6	Апробація результатів дисертаційної роботи шляхом участі в роботі не менше трьох всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій, семінарів та інших форм наукової комунікації.
Підготовка зі спеціальності	
Знання	
PH-7	Глибокі знання процесів військового управління та особливостей притаманних цьому процесу у видах збройних сил, які забезпечать проведення наукових досліджень у галузі знань воєнної науки, національна безпека, безпека державного кордону.
PH-8	Знати сучасні передові концептуальні та науково-методологічні підходи в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.
PH-9	Знати предметну область та розуміти професію.
PH-10	Бути обізнаним з працями провідних зарубіжних вчених, результатами діяльності наукових шкіл та фундаментальними працями у галузі дослідження, формулювати цілі власного наукового дослідження.
PH-11	Знати принципи фінансування науково-дослідної роботи та структуру кошторисів на її виконання, вміння підготувати запит на отримання фінансування, звітну документацію.
PH-12	Знати методи роботи командувачів (командирів) під час підготовки та введення операції (бойових дій).
PH-13	Знати методологічні принципи та методи управління угрупованнями військ (сил).
Уміння	
PH-14	Вміти системно проводити аналіз, оцінку і синтез нових та складних ідей.
PH-15	Вміти формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки.
PH-16	Вміти ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які дають можливість отримання нових знань.
PH-17	Вміти формувати команду дослідників для вирішення локального наукового завдання (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій).
PH-18	Вміти формулювати наукове завдання з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства.
PH-19	Вміти формулювати робочі гіпотези наукової проблеми, яка досліджується, та мати розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень військового управління.
PH-20	Вміти аналізувати теоретичні праці та практичні розробки для виявлення малодосліджених питань у сфері військового управління.
PH-21	Вміти проводити моніторинг наукових джерел інформації відносно наукової проблеми, яка досліджується.

PH-22	Вміти розробляти програмне забезпечення в межах наукових задач, які вирішуються.
PH-23	Вміти використовувати існуючі та створювати власні моделі та алгоритми.
PH-24	Вміти визначати методологічні принципи та методи дослідження в залежності від об'єкту і предмету дослідження, використовуючи інноваційні наукові підходи.
PH-25	Вміти виявляти причинно-наслідкові зв'язки та будувати алгоритми процесу військового управління на їх основі.
Комунікація	
PH-26	Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі знань воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону.
PH-27	Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз.
PH-28	Здатність професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практично використовувати іноземну мову (в першу чергу – англійську) у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.
PH-29	Здатність працювати в команді, мати розвинуті лідерські якості.
PH-31	Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел; здійснювати публікацію джерел з дотриманням правил.
Автономія та відповідальність	
PH-32	Ініціювання інноваційних комплексних проектів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації.
PH-33	Здатність діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо і на основі етичних міркувань (мотивів).
PH-34	Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.
PH-35	Здатність приймати обґрутовані рішення, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
PH-36	Ініціювання наукових проектів в галузі інформаційних технологій, лідерство та повна автономність під час їх реалізації.
PH-37	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

3. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр н/дисц.	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Компетентності	Результати навчання
1. Цикл загальної підготовки				
1.1. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями				
1.1.1	Філософія і методологія науки	6/180	ЗК-1, ЗК-3, ЗК-5, ПК-1, ПКс-2, ПКс-4, ПКс-5	РН-1, РН-2, РН-24, РН-25, РН-37
1.1.2	Педагогічна риторика та культура спілкування	3/90	ЗК-1–ЗК-5, ПК-1 – ПК-3, ПКс-3	РН-1 – РН-3, РН-10, РН-17, РН-26, РН-32, РН-35
1.1.3	Методика викладання у вищій школі	3/90	ЗК-1–ЗК-5, ПК-1 – ПК-3, ПКс-5, ПКс-6	РН-1–РН-3, РН-7–РН-9, РН-12–РН-14, РН-31, РН-37
1.2. Набуття універсальних навичок дослідника				
1.2.1	Теорія і технологія наукових досліджень	2/60	ЗК-1, ЗК-3, ЗК-5, ПК-1, ПКс-2, ПКс-4, ПКс-5	РН-1, РН-2, РН-24, РН-25, РН-37
1.2.2.	Застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності	4/120	ЗК-1 – ЗК-4, ПК-1–ПК-4, ПКс-2 – ПКс-5, ПКс-8	РН-1–РН-3, РН-7–РН-9, РН-12 – РН-14, РН-22, РН-23, РН-31, РН-36
1.2.3	Фінансово-правові засади інтелектуальної власності	3/90	ЗК-1, ЗК-3, ПК-1–ПК-4, ПКс-3, ПКс-6	РН-1, РН-2, РН-26, РН-33
1.3. Здобуття мовних компетентностей				
1.3.1	Іноземна мова в науковій діяльності	8/240	ЗК-1, ЗК-2, ПК-1, ПК-2, ПКс-3	РН-1, РН-2, РН-10, РН-28, РН-28
2. Цикл професійної підготовки				
2.1. Оволодіння знаннями із спеціальності				
2.1.1	Концептуальні проблеми розвитку військового управління у сучасному воєнному мистецтві	8/240	ПК-4, ПК-7, ПК-8	РН-7, РН-13, РН-16, РН-19, РН-24, РН-26,
2.1.2	Теоретичні основи дослідження операцій у сфері військового управління	5/150	ПК-1, ПК-2, ПК-3	РН-8, РН-9, РН-10, РН-14, РН-15, РН-25, РН-28, РН-3
2.1.3	Основи моделювання у сфері військового управління	3/90	ПК-5, ПК-6	РН-11, РН-12 РН-22, РН-23
3. Цикл професійної підготовки (за вибором ад'юнктів)				
Усього за програмою кредитів		60/1800		
4. Атестація				
3.1	Складання комплексного екзамену зі спеціальності 253 Військове управління (за		ЗК-1–ЗК-5, ПК-1 – ПК8, ПКс-1 – ПКс-10	РН-2

4. Атестація				
3.1	Складання комплексного екзамену зі спеціальності 253 Військове управління (за		ЗК-1–ЗК-5, ПК-1 – ПК8, ПКс-1 – ПКс-10	РН-2

	видами збройних сил)			
3.2	Складання екзамену з дисципліни Філософія і методологія науки	з	ЗК-1, ЗК-3, ЗК-5, ПК-1, ПКс-2, ПКс-4, ПКс-5	РН-2
3.3	Складання екзамену з дисципліни Іноземна мова в науковій діяльності	з	ЗК-1, ЗК-2, ПК-1, ПК-2, ПКс-3	РН-2
3.4	Захист дисертаційної роботи		ЗК-1 – ЗК -5, ПК-1 – ПК-8, ПКс-1 - ПКс-10	РН-4

4. СТРУКТУРА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ АД'ЮНКТАМИ ЗА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Структура індивідуального плану науково-дослідницької роботи ад'юнктами за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії в ад'юнктурі Центрального науково-дослідного інституту Збройних Сил України за спеціальністю **253 Військове управління (за видами збройних сил)**

Рік навчання	Робота над дисертацією	Публікація статей у фахових виданнях		Апробація результатів (виступи на конференціях)
		вітчизняних	зарубіжних або таких, що входять до міжнародних наукометрических баз	
1 рік навчання				
1 півріччя	Структура роботи. Робота з перводжерелами.	—	—	—
2 півріччя	Формування інформаційної бази. Написання теоретичної частини роботи.	—	—	1
2 рік навчання				
1 півріччя	Оброблення та аналіз інформаційної бази.	1	—	1
2 півріччя	Описання практичної частини роботи.	1	—	1
3 рік навчання				
1 півріччя	Узагальнення результатів дослідження.	1	—	1
2 півріччя	Представлення рукопису.	1	—	1
4 рік навчання				
1 півріччя	Формування висновків і рекомендацій. Закінчення роботи над дисертацією.	—	1	—
2 півріччя	Оформлення роботи та подання до захисту. Захист дисертації.	—	—	—

5. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

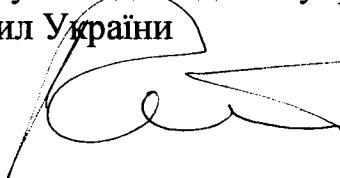
1. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
2. Закон «Про вищу освіту» – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Національний гlosарій 2014
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
4. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ". – К.: 2010.
5. НРК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
6. Перелік галузей знань і спеціальностей –
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
7. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
8. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд –
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
9. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації –
http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
10. Нормативно-правові акти Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України
11. Закон «Про наукову та науково-технічну діяльність»

Керівник проектної групи (гарант спеціальності)

Головний науковий співробітник науково-дослідного управління

Проблем застосування Збройних Сил України

доктор технічних наук професор

В.П.КОТЛЯРОВ